

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการสมัครเข้าร่วมกระบวนการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ฐิติมา วันทอง*

วิชฌามดี เพชรภาพ

ชลันดา ช่วงสุนิข

วรินญา ภิรมย์

สถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง กรมอนามัย

วันรับ 18 กรกฎาคม 2568

วันแก้ไข 6 ตุลาคม 2568

วันตอบรับ 10 ตุลาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการสมัครเข้าร่วมกระบวนการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Selection) ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และบุคลากรครูผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 37 แห่ง จำนวน 111 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการสมัครเข้าร่วมกระบวนการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการขับเคลื่อนกระบวนการด้านการบริหารมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านผู้ปฏิบัติ และด้านภาคีเครือข่าย ค่าเฉลี่ย 4.141, 3.860 และ 3.656 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณารายข้อประเด็นด้านโรงเรียนมีการประกาศใช้นโยบายวิสัยทัศน์ด้านสุขภาพอนามัยในโรงเรียน เป็นลายลักษณ์อักษร และผู้บริหารให้การสนับสนุนและเอื้ออำนวยในทุกด้านที่เป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนงานด้านสุขภาพอนามัยในโรงเรียน ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ร้อยละ 72.1 รองลงมาคือผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรของโรงเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการดำเนินงานสุขภาพอนามัย ร้อยละ 71.2 ดังนั้น นโยบายของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล หากผู้บริหารให้การสนับสนุนทั้งในด้านบุคลากร งบประมาณ และทรัพยากร ก็จะช่วยให้การขับเคลื่อนงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากลมีประสิทธิภาพ เกิดผลลัพธ์ด้านสุขภาพที่ดีต่อนักเรียน บุคลากรในโรงเรียน และผู้เกี่ยวข้องได้ ข้อเสนอแนะจากการศึกษาในครั้งนี้ ควรผลักดันให้การส่งเสริมสุขภาพนักเรียนในสถานศึกษาด้วยการขับเคลื่อนโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากลเป็นนโยบายระดับประเทศที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการ และควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล

คำสำคัญ: โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา การสมัครเข้าร่วมกระบวนการ

*ผู้รับผิดชอบหลัก, ✉ : nabi_kik@hotmail.com

The Factor Relation of Candidates for Participation in The Global Standards for Health Promoting School (GSHPs) Process of Schools under The Bangkok Primary Educational Service Area Office.

Thitima Wonthong*

Thissanamadee Phetkarn

Chalanda Chuangsuvanich

Warinya Pirom

Metropolitan Health and Wellness Institution, Department of Health

Abstract

This survey research aimed to study the factor relation of candidates for participation in The Global Standards for Health Promoting School (GSHPs) Process of Schools under The Bangkok Primary Educational Service Area Office. Purposive selection was used. The population was 111 teachers consisted of directors, deputy directors, and teacher who responsible for the Global Standards for Health Promoting School (GSHPs) from 37 schools under the Bangkok Primary Educational Service Area Office. Data were collected by using structured questionnaires and analyzed using descriptive statistics. The research findings revealed that management aspect had the highest mean value, next is practitioner aspect and network partner aspect (mean 4.141, 3.860 and 3.656 respectively). When considering each issue, the school has announced a written school health vision policy and the administrators provide support and facilitate in all aspects that are beneficial to the promotion of health and hygiene work in schools. Most of them had the highest level of opinion, 72.1%. The second is administrators support school personnel to develop their potential in health operations at 71.2 %. Therefore, the policies of school administrators are important for the operation of The Global Standards for Health Promoting School (GSHPs). If the executives provide support in terms of personnel, budget and resources. It will help drive the work of The Global Standards for Health Promoting School (GSHPs) more efficiently. It results in positive health outcomes for students, school personnel and stakeholders. The suggestions from this research are Department of Health should promote the promotion of student health in educational institutions by driving the promotion of health-promoting schools at international standards as a national policy that all educational institutions must implement and next study should be conducted on the factors affecting the administration of health-promoting schools at international standards.

Keyword: Global Standards for Health Promoting Schools, Schools under The Bangkok Primary Educational Service Area office, Applying to participate in the process.

*Corresponding Author, : nabi_kik@hotmail.com

บทนำ

โรงเรียนเป็นสถาบันเริ่มต้นและมีความสำคัญต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนในทุกด้านโดยการปลูกฝังความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติที่ถูกต้อง กรมอนามัยเห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมสุขภาพอนามัยเด็กวัยเรียนและเยาวชนควบคู่ไปกับการพัฒนาทางการศึกษา จึงได้มีการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน⁽¹⁾ ในปี 2561 องค์การอนามัยโลก (WHO) ยกระดับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพให้เป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล (Global Standards for Health Promoting School : GSHPs) เพื่อการพัฒนามาตรฐานโรงเรียนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ยุคปัจจุบัน โดยบูรณาการความรู้ด้านสุขภาพ ภัยคุกคามทางสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการมีสุขภาพที่ดี ปลูกฝังความรู้ เจตคติและการปฏิบัติที่ถูกต้อง สภาพแวดล้อมทางสังคม รวมถึงการเข้าถึงการบริการด้านสุขภาพของโรงเรียนและการยกระดับสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากลภายใต้ความสอดคล้องกับบริบทประเทศไทยและเทียบเคียงกับมาตรฐานระดับโลก⁽²⁾

ในปี พ.ศ. 2567 สถาบันพัฒนาสุขภาวะเขตเมืองได้นำนโยบายมาขับเคลื่อนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สมัครเข้าร่วมกระบวนการ จำนวน 10 แห่ง จากทั้งหมด 37 แห่ง เนื่องจากการขับเคลื่อนโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากลเริ่มให้โรงเรียนสมัครเข้าร่วมกระบวนการในปีงบประมาณ 2567 ดังนั้นจึงยังไม่พบการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล ผู้วิจัยจึงทบทวนการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเพื่อนำสู่การสนับสนุนส่งเสริมให้โรงเรียนมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากลให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

จากการศึกษาพบว่า ในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่ผ่านมานั้น ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์มีผลต่อการดำเนินงาน คือ 1) ระดับการศึกษา 2) ตำแหน่ง มีผลต่อการตัดสินใจในการดำเนินงาน 3) มาตรฐานวิทยฐานะ 4) ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ณ หน่วยงานที่สังกัดอยู่ การศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดเพราะเป็นผู้ประสานงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้ปกครองตลอดจนคณะครูทุกคนในโรงเรียน มีหน้าที่ให้การสนับสนุนงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเพื่อให้นักเรียน มีสุขภาพดีทุกคน⁽³⁾ การมีส่วนร่วมของชุมชนมีความสำคัญต่อการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอนามัยในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ⁽⁴⁾ ปัจจัยความสำเร็จอีกประการ คือ การวางแผนการดำเนินงาน รวมถึงมีการจัดระบบนิเทศติดตาม และประเมินผลการทำงานอย่างเป็นระบบ เพื่อนำผลมาปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น^(5, 6) สำหรับในพื้นที่กรุงเทพมหานครนั้นจากการศึกษาพบว่า ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร การรวบรวมข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพยังไม่ครอบคลุมทุกด้าน⁽⁷⁾ อย่างไรก็ตามยังไม่พบการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลในการตัดสินใจสมัครเข้าร่วมกระบวนการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยจึงศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้สถานศึกษาอื่นสมัครเข้าร่วมกระบวนการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากลเพื่อยกระดับการพัฒนาเด็กไทยในศตวรรษที่ 21 ให้มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสำนึกที่ดีต่อตนเองและส่วนรวม ใช้ความสามารถตนเองเพื่อประโยชน์ส่วนรวมและมีสุขภาพดีมีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์การศึกษา

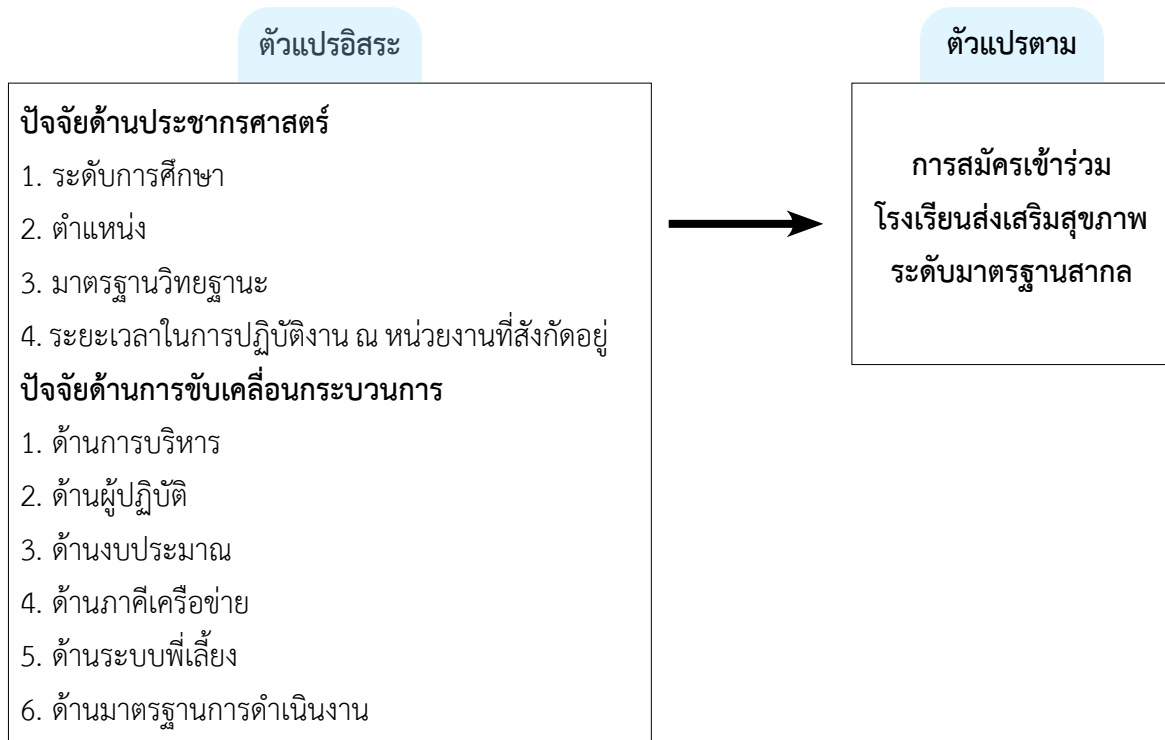
เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการสมัครเข้าร่วมกระบวนการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล

ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยด้านการขับเคลื่อนกระบวนการ ที่มีความสัมพันธ์ต่อการสมัครเข้าร่วมกระบวนการโรงเรียน

ส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการสมัครเข้าร่วมกระบวนการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

• ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรเป้าหมายเป็นบุคลากรของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 37 แห่ง คือ ผู้บริหาร และบุคลากรครู โดยมีผู้บริหาร 37 คน รองผู้อำนวยการ 116 คน และบุคลากรครู 1,052 คน รวมทั้งสิ้น 1,205 คน

กลุ่มตัวอย่าง คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Selection) จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 37 แห่ง คือ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และบุคลากรครูผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล จำนวน 3 คนต่อโรงเรียน รวมทั้งสิ้น 111 คน มีเกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าร่วมวิจัย (Inclusion criteria) ได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครที่สมัครใจเข้าร่วมในการวิจัย และยินดีให้ความร่วมมือในการทำงานวิจัยครั้งนี้ ตลอดช่วงการศึกษา ส่วนเกณฑ์การคัดออก (Exclusion criteria) ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างแจ้งความจำนงค์ขอยกจากการวิจัย

• **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการสมัครเข้าร่วมกระบวนการโรงเรียน

ส่งเสริมสุขภาพพระตำตองมาตรฐานสากล ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง มาตรฐานวิทยฐานะ ระยะเวลา การปฏิบัติงาน ณ หน่วยงานที่สังกัดอยู่ ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการสมัครเข้าร่วมกระบวนการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพพระตำตองมาตรฐานสากล จำนวน 30 ข้อ โดยมีค่าน้ำหนัก 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด คุณภาพของแบบสอบถามผ่านการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 คน ได้แก่ นักวิชาการสาธารณสุขจากกองอนามัยวัยเรียนวัยรุ่น กรมอนามัยที่ดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพพระตำตองมาตรฐานสากล นักวิชาการสาธารณสุขที่มีความเชี่ยวชาญด้านการพัฒนางานวิจัย พบว่า มีค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC) เท่ากับ 0.86 ทั้งนี้ได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.957

• วิธีดำเนินการวิจัย

1. คณะผู้วิจัยยื่นเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ กรมอนามัย

2. ภายหลังได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัย จัดทำ

หนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครเพื่อขออนุญาตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามที่กำหนด

4. ภายหลังการเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติ

• **การวิเคราะห์ข้อมูล** วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน ในส่วนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามในการสรุปปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านการขับเคลื่อนกระบวนการ โดยใช้สถิติข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนที่ 2 ความพร้อมของสถานศึกษาในการสมัครเข้าร่วมกระบวนการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพพระตำตองมาตรฐานสากล โดยใช้ระดับความคิดเห็น 1 – 10 โดยคะแนนเท่ากับ 1 หมายถึงพร้อมน้อยที่สุด และ 10 หมายถึง พร้อมมากที่สุด

• **การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง** การศึกษานี้ได้ผ่านการพิจารณาและได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยเกี่ยวกับมนุษย์ กรมอนามัย รหัสจริยธรรมการวิจัย 819/2568 วันที่ 17 เมษายน 2568

ผลการศึกษา

การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการสมัครเข้าร่วมกระบวนการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพพระตำตองมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบประเด็นสำคัญ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ตอบแบบสอบถาม 111 คน ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ร้อยละ 79.3 รองลงมา คือปริญญาตรี ร้อยละ 20.7 ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ร้อยละ 36.0 ผู้อำนวยการสถานศึกษา ร้อยละ 33.3

และบุคลากรผู้รับผิดชอบงานด้านสุขภาพอนามัยนักเรียน ร้อยละ 30.7 มาตรฐานวิทยฐานะ รองผู้อำนวยการชำนาญการ ร้อยละ 28.8 ครูชำนาญการ ร้อยละ 25.2 และผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ร้อยละ 22.5 ส่วนใหญ่ปฏิบัติงาน ณ หน่วยงานที่สังกัด 1 – 5 ปี ร้อยละ 64.9 ระยะเวลา 6 – 10 ปี ร้อยละ 19.8 และต่ำกว่า 1 ปี ร้อยละ 7.2 ขนาดสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน ขนาดเล็ก ร้อยละ 65.8 รองลงมา คือขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ร้อยละ 17.1

ส่วนที่ 2 ระดับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการสมัครเข้าร่วมกระบวนการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพพระตำตองมาตรฐานสากล

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านการขับเคลื่อนกระบวนการ จำแนกรายด้านและรวมทุกด้าน (n = 111 คน)

ปัจจัยด้านการขับเคลื่อนกระบวนการ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ
ด้านการบริหาร	4.141	1
ด้านผู้ปฏิบัติ	3.860	2
ด้านงบประมาณ	3.656	6
ด้านภาคีเครือข่าย	3.781	3
ด้านระบบพี่เลี้ยง	3.675	5
ด้านมาตรฐานการดำเนินงาน	3.738	4
รวม	3.8085	

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยด้านการขับเคลื่อนกระบวนการ ด้านการบริหารมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.141) รองลงมา คือ ด้านผู้ปฏิบัติ และด้านภาคีเครือข่าย ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ร้อยละของด้านการขับเคลื่อนกระบวนการ จำแนกรายด้านและรายชื่อ (n = 111 คน)

ปัจจัยที่ศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านการบริหาร					
โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายหรือวิสัยทัศน์หรือมีการบูรณาการประเด็นสุขภาพอนามัยในนโยบายหรือวิสัยทัศน์ของโรงเรียน	64.0	36.0	0	0	0
โรงเรียนมีการประกาศใช้นโยบายวิสัยทัศน์ด้านสุขภาพอนามัยในโรงเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร	72.1	24.3	3.6	0	0
โรงเรียนมีแผนกิจกรรม/ แผนการดำเนินงานด้านสุขภาพอนามัย	67.6	30.6	1.8	0	0
ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรของโรงเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการดำเนินงานสุขภาพอนามัย	71.2	25.2	3.6	0	0
ผู้บริหารให้การสนับสนุนและเอื้ออำนวยในทุกด้านที่เป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนงานด้านสุขภาพอนามัยในโรงเรียน	72.1	24.3	3.6	0	0
2. ด้านผู้ปฏิบัติ					
บุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านสุขภาพอนามัยได้รับการอบรมพัฒนาศักยภาพด้านการส่งเสริมสุขภาพนักเรียนและอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน เช่น อนามัยโรงเรียน ด้านโภชนาการ การดูแลช่องปากและฟัน กิจกรรมทางกาย สุขากีฬาลอาหารและน้ำ เป็นต้น	63.1	33.3	3.6	0	0
บุคลากรผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทและหน้าที่ของตนได้อย่างเต็มความสามารถ มีอิสระในการตัดสินใจเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย	73.9	22.5	3.6	0	0
บุคลากรผู้ปฏิบัติงานมีอิสระในการตัดสินใจเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย	60.4	31.5	8.1	0	0
บุคลากรผู้ปฏิบัติงานเต็มใจและทุ่มเทในการปฏิบัติงาน	63.1	36.9	0	0	0
บุคลากรในสถานศึกษาให้ความร่วมมือกันในการปฏิบัติงานด้านสุขภาพอนามัยเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย	71.2	28.8	0	0	0

ตารางที่ 2 ร้อยละของด้านการขับเคลื่อนกระบวนการ จำแนกรายด้านและรายชื่อ (n = 111 คน) (ต่อ)

ปัจจัยที่ศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. ด้านงบประมาณ/ ทรัพยากร					
โรงเรียนมีบุคลากรเพียงพอในการดำเนินงานด้านสุขภาพอนามัย	52.3	35.1	12.6	0	0
โรงเรียนมีสื่อการเรียนการสอน สื่อประชาสัมพันธ์ วัสดุอุปกรณ์ หรือสิ่งของในการดำเนินงานสุขภาพอนามัย	55.0	35.1	9.9	0	0
โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานด้านสุขภาพอนามัย	51.4	35.1	13.5	0	0
โรงเรียนมีการแสวงหาแหล่งทุนในการดำเนินงานด้านสุขภาพอนามัย	49.5	39.6	10.8	0	0
โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ เช่น มีการจัดสรรพื้นที่สีเขียวสำหรับพักผ่อนหย่อนใจ การจัดพื้นที่สำหรับการมีกิจกรรมทางกาย	45.9	40.5	13.5	0	0
4. ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย					
ภาคีเครือข่าย/ชุมชน มีความพร้อมและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านสุขภาพอนามัยในโรงเรียน	53.2	46.8			
ภาคีเครือข่าย/ชุมชนร่วมวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาด้านสุขภาพอนามัยในโรงเรียน	58.6	41.4	0	0	0
ภาคีเครือข่าย/ชุมชนร่วมวางแผนแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพอนามัยในโรงเรียน	50.5	49.5	0	0	0
ภาคีเครือข่าย/ชุมชนร่วมจัดโครงการ/กิจกรรมด้านสุขภาพอนามัยในโรงเรียน	52.3	47.7	0	0	0
ภาคีเครือข่าย/ชุมชน สนับสนุนการดำเนินงานด้านสุขภาพอนามัยในโรงเรียน เช่น ด้านบุคคล วิชาการ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เบื้องต้น	58.6	37.8	3.6	0	0
5. ด้านระบบพี่เลี้ยง					
การมีทีมงานหรือคณะทำงานที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญมีผลต่อการตัดสินใจสมัครเข้าร่วมกระบวนการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล	41.4	48.6	9.9	0	0
บุคลิกลักษณะการแสดงออกของพี่เลี้ยง เช่น การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีทักษะการสื่อสารที่ดี รับฟังความคิดเห็น ปัญหาและอุปสรรคของโรงเรียนมีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกระบวนการฯ	55.9	44.1	0	0	0
การตอบสนองต่อปัญหาและอุปสรรคของโรงเรียนอย่างรวดเร็วของพี่เลี้ยงมีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกระบวนการฯ	40.5	59.5	0	0	0
การให้คำปรึกษาของพี่เลี้ยงมีผลต่อการเข้าร่วมกระบวนการฯ	45.0	47.7	7.2	0	0
การมีระบบพี่เลี้ยงมีผลต่อการตัดสินใจในการสมัครเข้าร่วมกระบวนการฯ	46.8	45.9	7.2	0	0
6. ด้านมาตรฐานการดำเนินงาน					
มาตรฐานการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากลมีความสอดคล้องกับนโยบายการดำเนินงานด้านสุขภาพอนามัยของต้นสังกัดและโรงเรียน	45.9	50.5	3.6	0	0
มาตรฐานการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากลสามารถบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอน	49.5	50.5	0	0	0
มาตรฐานการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากลเข้าใจง่าย เป็นขั้นตอน ปฏิบัติตามได้	51.4	48.6	0	0	0
รูปแบบการประเมินผ่านระบบออนไลน์มีผลต่อการตัดสินใจสมัครเข้าร่วมกระบวนการฯ	50.5	49.5	0	0	0
มาตรฐานการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากลมีประโยชน์ต่อการพัฒนาโรงเรียนและผู้เรียน	49.5	50.5	0	0	0

จากตารางที่ 2 เมื่อพิจารณารายชื่อของแต่ละด้าน พบว่า

1. ด้านการบริหาร ค่าเฉลี่ยรายด้านมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.141 ประเด็นด้านโรงเรียนมีการประกาศนโยบาย วิสัยทัศน์ด้านสุขภาพอนามัยในโรงเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร และผู้บริหารให้การสนับสนุนและเอื้ออำนวยในทุกด้าน ที่เป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนงานด้านสุขภาพอนามัย ในโรงเรียน ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ร้อยละ 72.1 รองลงมาคือผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรของ โรงเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการดำเนินงานสุขภาพ อนามัย ร้อยละ 71.2

2. ด้านบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ยรายด้าน 3.860 ประเด็นด้านบุคลากรผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานตาม บทบาทและหน้าที่ของตนได้อย่างเต็มความสามารถ มีอิสระ ในการตัดสินใจเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย ส่วนใหญ่ มีระดับความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ร้อยละ 73.9 รองลงมาคือด้านบุคลากรในสถานศึกษาให้ความร่วมมือกัน ในการปฏิบัติงานด้านสุขภาพอนามัยเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตาม เป้าหมาย ร้อยละ 71.2 ส่วนประเด็นด้านบุคลากรผู้ปฏิบัติ งานด้านสุขภาพอนามัยได้รับการอบรมพัฒนาศักยภาพด้าน การส่งเสริมสุขภาพนักเรียนและอนามัยสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียน เช่น อนามัยโรงเรียน ด้านโภชนาการ การดูแล ช่องปากและฟัน กิจกรรมทางกาย สุขาภิบาลอาหารและน้ำ เป็นต้น และด้านบุคลากรผู้ปฏิบัติงานเต็มใจและทุ่มเท ในการปฏิบัติงาน มีระดับร้อยละเท่ากัน ร้อยละ 63.1

3. ด้านงบประมาณ/ ทรัพยากร ค่าเฉลี่ยรายด้าน 3.656 ประเด็นด้านโรงเรียนมีสื่อการเรียนการสอน สื่อประชาสัมพันธ์ วัสดุอุปกรณ์ หรือสิ่งของในการดำเนินงาน สุขภาพอนามัย ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ร้อยละ 55 รองลงมาคือ ด้านโรงเรียนมีบุคลากร เพียงพอในการดำเนินงานด้านสุขภาพอนามัย ร้อยละ 52.3 และด้านโรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงาน ด้านสุขภาพอนามัย ร้อยละ 51.4

4. ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ค่าเฉลี่ยราย ด้าน 3.781 ประเด็นด้านภาคีเครือข่าย/ชุมชนร่วมวิเคราะห์ สถานการณ์ปัญหาด้านสุขภาพอนามัยในโรงเรียน และ สนับสนุนการดำเนินงานด้านสุขภาพอนามัยในโรงเรียน เช่น ด้านบุคคล วิชาการ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เบื้องต้น

ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ร้อยละ 58.6 รองลงมาคือ มีความพร้อมและมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านสุขภาพอนามัยในโรงเรียน ร้อยละ 53.2 และ ร่วมจัดโครงการ/กิจกรรมด้านสุขภาพอนามัยในโรงเรียน ร้อยละ 52.3

5. ด้านระบบพี่เลี้ยง ค่าเฉลี่ยรายด้าน 3.675 ประเด็น ด้านบุคลิกลักษณะการแสดงออกของพี่เลี้ยง เช่น การมี มนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีทักษะการสื่อสารที่ดี รับฟังความคิดเห็น ปัญหาและอุปสรรคของโรงเรียนมีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วม กระบวนการฯ ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นในระดับ มากที่สุด ร้อยละ 55.9 รองลงมาคือ การมีระบบพี่เลี้ยง มีผลต่อการตัดสินใจในการสมัครเข้าร่วมกระบวนการฯ ร้อยละ 46.8 และการให้คำปรึกษาของพี่เลี้ยงมีผลต่อการ เข้าร่วมกระบวนการฯ ร้อยละ 45

6. ด้านมาตรฐานการดำเนินงาน ค่าเฉลี่ยรายด้าน 3.738 ประเด็นด้านมาตรฐานการดำเนินงานโรงเรียน ส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากลเข้าใจง่าย เป็นขั้นตอน ปฏิบัติตามได้ ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ร้อยละ 51.4 รองลงมาคือ รูปแบบการประเมินผ่านระบบ ออนไลน์มีผลต่อการตัดสินใจสมัครเข้าร่วมกระบวนการฯ ร้อยละ 50.5 และสามารถบูรณาการกับการจัดการเรียน การสอน ร้อยละ 49.5

ส่วนที่ 3 ความพร้อมของสถานศึกษาในการสมัคร เข้าร่วมกระบวนการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับ มาตรฐานสากล

3.1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าสถานศึกษา ของตนเองมีความพร้อมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริม สุขภาพระดับมาตรฐานสากล ร้อยละ 73 และคิดว่าไม่มี ความพร้อม ร้อยละ 27

3.2 เมื่อพิจารณาระดับความพร้อม โดยให้คะแนน 1 – 10 พบว่า ส่วนใหญ่มีความพร้อมระดับ 7 มากที่สุด รองลงมาคือระดับ 8 และระดับ 10 ร้อยละ 30.6, 21.6 และ 17.1 ตามลำดับ

อภิปรายผล

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการสมัครเข้าร่วมกระบวนการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณาปัจจัยแต่ละด้าน พบว่า

1. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ในด้านมาตรฐานวิทยะฐานะนั้น ส่วนใหญ่เป็นรองผู้อำนวยการชำนาญการ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ณ หน่วยงานที่สังกัดส่วนใหญ่ 1 – 5 ปี ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีความรู้ ระดับสติปัญญา ความเข้าใจ และการปฏิบัติตัวในการดูแลสุขภาพตนเอง และคนรอบข้าง ทำความเข้าใจกับข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้ดี เช่นเดียวกับการดำรงตำแหน่งบริหาร มีอำนาจในการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมด้านสุขภาพในสถานศึกษาเพื่อให้บุคลากรปฏิบัติตามนโยบาย และระยะเวลาที่สังกัดในสถานศึกษานั้นๆ ทำให้เข้าใจบริบทของปัญหาตลอดจนความต้องการในการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมสุขภาพนักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของมนัญญา อูปรี³ ซึ่งศึกษาปัจจัยการบริหารที่มีความสัมพันธ์ต่อผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษา พบว่า ระดับการศึกษามีผลต่อความรู้ ความเข้าใจความสำคัญของการดำเนินงาน การวิเคราะห์ปัญหาสุขภาพของนักเรียน ตลอดจนการมองภาพรวมของการวางแผนแก้ไขปัญหา ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน การดำรงตำแหน่งบริหารมีผลต่อการตัดสินใจดำเนินงานและกำหนดทิศทางในการดำเนินงาน มาตรฐานวิทยะฐานะที่อาวุโสสะท้อนถึงประสบการณ์ในการทำงาน การมองปัญหาหรือการแก้ไขปัญหา ส่วนระยะเวลาที่ปฏิบัติงานนานจะทำให้มองเห็นปัญหาและแนวทางในการแก้ไข รู้ถึงภาคีเครือข่ายที่มีผลต่อการขับเคลื่อนงานสู่ความสำเร็จ

2. ปัจจัยด้านการขับเคลื่อนกระบวนการ ด้านการบริหารเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยรายด้านมากที่สุด ประเด็นด้านโรงเรียนมีการประกาศใช้นโยบายวิสัยทัศน์ด้านสุขภาพอนามัยในโรงเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร และผู้บริหารให้การ

สนับสนุนและเอื้ออำนวยในทุกด้านที่เป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนงานด้านสุขภาพอนามัยในโรงเรียน ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของมนัญญา อูปรี³ ซึ่งพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดเพราะเป็นผู้ประสานงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้ปกครองตลอดจนคณะครูทุกคนในโรงเรียน มีหน้าที่ให้การสนับสนุนงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเพื่อให้นักเรียน มีสุขภาพดีทุกคน รองลงมาคือ **ด้านบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน** บุคลากรผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทและหน้าที่ของตนได้อย่างเต็มความสามารถ มีอิสระในการตัดสินใจเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย บุคลากรในสถานศึกษาให้ความร่วมมือกันในการปฏิบัติงานด้านสุขภาพอนามัยเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย และได้รับการอบรมพัฒนาศักยภาพด้านการส่งเสริมสุขภาพนักเรียนและอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน เช่น อนามัยโรงเรียน ด้านโภชนาการ การดูแลช่องปากและฟัน กิจกรรมทางกาย สุขากิจโภชนาการและน้ำ เป็นต้น มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล และอีกด้านที่มีความสำคัญคือ **ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย** ภาคีเครือข่าย/ชุมชนร่วมวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาด้านสุขภาพอนามัยในโรงเรียน และสนับสนุนการดำเนินงานด้านสุขภาพอนามัยในโรงเรียน เช่น ด้านบุคคล วิชาการ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เบื้องต้นมีความพร้อมและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านสุขภาพอนามัยในโรงเรียน และร่วมจัดโครงการ/กิจกรรมด้านสุขภาพอนามัยในโรงเรียน ช่วยให้การขับเคลื่อนงานประสบความสำเร็จได้ง่ายขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของวรรณมณเฑียร⁴ ซึ่งพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนมีความสำคัญการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพอนามัยในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ควรมีการจัดโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และจัดการประชุมร่วมกับชุมชนเป็นประจำเพื่อให้ชุมชนได้ทราบถึงปัญหาและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสุขภาพอนามัยนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- ควรผลักดันให้การส่งเสริมสุขภาพนักเรียนในสถานศึกษาด้วยการขับเคลื่อนโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากลเป็นนโยบายระดับประเทศที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการ

- การดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล ควรมีระบบติดตาม ให้ขวัญกำลังใจงบประมาณอย่างต่อเนื่อง จากภายในและภายนอกหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

- โรงเรียนควรมีการวางแผนการพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากลอย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม

มีการกำหนดแผนงาน และงบประมาณ เพื่อให้การดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมีความต่อเนื่องและยั่งยืน

- ควรมีการประชาสัมพันธ์ และสร้างความตระหนักให้โรงเรียนเห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมสุขภาพควบคู่ไปกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

- ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล

- การศึกษาหารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล

เอกสารอ้างอิง

1. กรมอนามัย สำนักส่งเสริมสุขภาพ. คู่มือการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ พ.ศ. 2558. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย ; 2560.
2. กรมอนามัย สำนักส่งเสริมสุขภาพ. โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล ปี พ.ศ. 2565 (Global Standards for Health Promoting School, 2022 : GSHPs) พิมพ์ครั้งที่ 1 นนทบุรี: มินนี่ กรุ๊ป ; 2565
3. มนัญญา อุบัติ, วีรภัทร ภัทรกุล, สมพร แผลงภู. การศึกษาปัจจัยการบริหารที่มีความสัมพันธ์ต่อผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1. Veridian E-Journal, Silpakorn University [อินเทอร์เน็ต]. 2558 [เข้าถึงเมื่อ 28 ต.ค. 2567];8(3): 1008-9. เข้าถึงได้จาก: <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/47957/39792>
4. วรณมล แนนอุดร, ธวัชชัย ไพไธล, ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ. สภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วารสารการบริหารการศึกษา และภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร [อินเทอร์เน็ต]. 2558 [เข้าถึงเมื่อ 27 ต.ค. 2567];4(13): 198-9. เข้าถึงได้จาก: <https://jeal.snru.ac.th/ArticleViewFile?ArticleID=323&FileArticle=323-ArticleTextFile-20190902160117.pdf>
5. อัลดา กุลาสา, ธัชชัย จิตนันท์. การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานสู่การเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2. วารสารมหาจุฬานาครทรรค์ [อินเทอร์เน็ต]. 2563 [เข้าถึงเมื่อ 28 ต.ค. 2567];7(6): 153-4. เข้าถึงได้จาก: <http://202.28.34.124/dspace/bitstream/123456789/1137/1/61010586075.pdf>
6. มีนา โอราวัฒน์. การบริหารโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 3 [อินเทอร์เน็ต] [ปริญญาานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. นครปฐม:

มหาวิทยาลัยศิลปากร; 2554 [เข้าถึงเมื่อ 28 ต.ค. 2567]. เข้าถึงได้จาก:<https://sure.su.ac.th/xmlui/bitstream/id/e7cfd499-f342-459b-9b72-531d6bce06b9/fulltext.pdf?attempt=2>

7. วิไลวรรณ อธิมิตยกุล. การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารวิทยาลัยสันตพล [อินเทอร์เน็ต]. 2561 [เข้าถึงเมื่อ 28 ต. ค. 2567];4(2): 59-63. เข้าถึงได้จาก: <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/scaj/article/view/209285/144963>